

oblika: izobrazba na sveučilištima ili institutima, izobrazba u samim arhivima i izobrazba na stručnim seminarima. No, bez obzira gdje se sam proces stjecanja znanja odvijao, da li je on više ili manje regionalnog odnosno općeg značaja, potrebno je imati model obrazovnog procesa koji će u bilo kojem obliku biti ostvaren. Obrazovni model trebao bi odgovarati zahtjevima struke, željama samih sudionika; pružiti i teorijsko ali i praktično stjecanje znanja. No, ono što sama autorica, koja se već duže vrijeme bavi problematikom izobrazbe u Njemačkoj, drži najvažnijim, to je da taj obrazovni proces podrazumijeva i razmjenu iskustava između djelatnika različitih arhivskih ustanova. U svakom slučaju ovaj broj obiluje člancima koji s različitih aspekata prikazuju problematiku izobrazbe arhivskih djelatnika u Njemačkoj.

U broju 4 možemo pročitati nešto o Kartografskoj zbirci u Mecklenburškom zemaljskom arhivu, o povijesti Arhiva grada Jene, kao i o preuređenju njegove zgrade te niz recenzija knjiga, časopisa i članaka. Vrijedna spomena je recenzija Dietera Hebiga, knjige Wolfganga Leescha *Die deutschen Archivare 1500-1945*. u dva sveska. Prvi svezak sadrži popis arhivista (arhivara) prema mjestima njihovog djelovanja, a drugi svezak je biografski leksikon.

Zaštita arhivske građe u Njemačkoj u prvoj polovici 20. stoljeća, župski arhivi, saško-bavarski susreti arhivista u Freibergu - sve su to teme predznog, 5. broja iz 1993. godine.

Zadnji broj "Archivmitteilungen" nešto je manje zanimljiv u onom djelu koji donosi stručno-znanstvene članke (*Kartograf Teilmann Stella 1525-1589, Pet godina nove zgrade Austrijskog državnog arhiva, Formular Magderburške nadbiskupije iz 12. stoljeća*). U dijelu časopisa koji donosi vijesti, niz je kratkih prikaza događanja kao što su: Dani arhiva čeških i slovačkih arhivista, Okrugli stol o povijesnim izvorima na papiru, Regionalni jesenski susreti u Berlinu i sl.

U svakom slučaju - nadam se da je i ovaj kratki prikaz to potvrdio - ovaj časopis vrijedan je pažnje i zbog svoje zanimljivosti, aktualnosti, ali i promišljanja problema same arhivske djelatnosti koji se u njemu otvaraju.

Erna Perak

ARCHIVES, L'expérience québécoise, vol. 24, br. 1-2, Québec 1992.

Društvo arhivskih djelatnika Québeca (L'Association des archivistes du Québec), povodom održavanja XII. Međunarodnog arhivskog kongresa u Montréalu 1992, objavilo je poseban broj časopisa "Archives".

Ovaj jedinstveni broj svojim tematskim određenjem podsjeća na sličan broj časopisa "La Gazette des Archives", što ga je objavilo Društvo arhivskih djelatnika Francuske 1988, povodom održavanja IX. Međunarodnog arhivskog kongresa u Parizu. Vrijednost ovoga broja kanadskog časopisa ogleđa se u tome, što na jednom mjestu sadrži pregled

povijesti arhivske djelatnosti u Québecu (Kanada) te sustavni pregled arhivističke obrade gotovo svih važnijih vrsta arhivskih fondova. Arhivski djelatnici su ovaj broj objavili i povodom 25. obljetnice rada Društva arhivista Québeca. Sadržaj ovog posebnog broja jasno je određen već u uvodnoj riječi, a vidljiv je i iz podnaslova časopisa.

Djelatnost Društva arhivista Québeca može se u časopisu pratiti od njegova osnutka, 30. listopada 1967. sve do 1991. godine, pa će čitatelj bez većih teškoća moći pratiti razvoj i djelatnost Društva.

Pored opširnog članka s vrlo interesantnim podacima (bilješke i mnogobrojna citirana stručna literatura), nalazi se i nekoliko priloga u kojima se kronološki iznose najvažniji datumi za povijest Društva, zatim i popisi arhivista najzaslužnijih za razvoj arhivske djelatnosti Québeca. Dovoljno je pogledati naslove i ubrzo će svakom arhivskom djelatniku biti jasna arhivistička djelatnost u Kanadi. Vrlo iscrpni članci u ovom broju govore o raznim vrstama arhivske građe koju arhivi posjeduju te o vrstama arhiva na području Québeca. Jednom riječju, teško je izdvojiti i jedan članak koji ne bi bio zanimljiv za povijest razvoja arhivske djelatnosti u Kanadi.

Osim svega navedenog, arhivski djelatnici Québeca izradili su i objavili u ovom broju i svoj poseban etički kodeks - Code d'éthique. Koliko nam je poznato, još nijedno arhivsko društvo u svijetu nije donijelo sličan kodeks, pa je i zbog toga ovaj vrlo zanimljiv. Tekst zakona sadrži sljedeće točke: preambulu, uvod, definiciju, dužnosti članova prema društvu u cjelini, dužnosti prema klijentu ili korisniku, dužnosti prema profesiji i konačno, dužnosti prema Arhivskom društvu Québeca. Tekst kodeksa je vrlo kratak, na svega 4 stranice, ali sadrži sve potrebne elemente i vrlo je pregledan. Mislimo da bi se sličan kodeks mogao izraditi i za potrebe Hrvatskog arhivističkog društva u Republici Hrvatskoj.

Zbog ograničenog prostora što nam je dat, nećemo ići u detaljne analize pojedinih objavljenih članaka, već ćemo samo navesti njihove naslove.

Napomenuli smo da je ovaj broj časopisa "Archives" objavljen povodom 25. obljetnice postojanja Arhivskog društva Québec, pa je članak autorice Louise Gagnon-Arguin na tu temu, korisno pročitati u cjelini. U časopisu je i stručno vrijedan članak o fondovima uprave pod naslovom "Les archives du gouvernement du Québec de 1886 à 1990..." kojeg je napisao Jean Maurice Demers. Autor u članku detaljno razrađuje vrste arhivske građe koja se odnosi na vladu Québeca od 1886. do 1990.

Članak kolege Andréa Frenièrea pod naslovom "La législation relative à la gestion des documents administratifs et des archives au Québec" (Zakonodavstvo koje se odnosi na upravljanje tekućom dokumentacijom i arhivskom građom u Québecu), zanimljiv je posebno zbog toga što raspravlja o pravnoj valjanosti fotografija i mikrooblika pred sudom. Bilo bi korisno ovaj članak u cijelosti prevesti. Ono što je napisano o pravnoj valjanosti fotografija, fotokopija i mikrooblika, odnosi se prije svega na bankovnu (financijsku) dokumentaciju, ali i na neku drugu građu koja se u cijelosti ne bi trebala trajno čuvati kao arhivska građa. Možemo konstatirati da se još uvijek raspravlja o tome da kopije i mikrooblici nemaju potpunu pravnu valjanost u svim slučajevima.

Vrlo je poučan i za obrazovanje naših arhivskih djelatnika članak Hélène Bernier pod naslovom "La formation en archivistique au Québec" (Arhivističko obrazovanje u Québecu).

U ovom broju časopisa "Archives" tiskani su još i ovi članci: Murielle Doyle, "La gestion des documents administratifs et des archives au sein des ministères et organismes gouvernementaux" (Vođenje tekuće dokumentacije i arhivske građe u ministarstvima i vladinim tijelima); Evelyn Kolish, "Les archives civiles et judiciaires aux Archives nationales du Québec" (Civilna i sudska arhivska građa u Državnom arhivu u Québecu); Madeleine Lamothe, François Drouin, Richard Virr i Susan Stanley, "Le patrimoine archivistique religieux" (Arhivska baština vjerskog karaktera); Guy Diné, "Les archives universitaires" (Sveučilišni arhivi); Nicole Sauve, "La gestion des documents administratifs et des archives dans le milieu collégial québécois" (Vođenje tekuće dokumentacije i arhivske građe koledža u Québecu); Francine Pilote, Rachèle Francoeur, Yves Archambault i François Gravel, "La gestion documentaire dans les commissions scolaires du Québec" (Vođenje dokumentacije školskih povjerenstava Québeca); Ginette Noël, "Les archives municipales au Québec" (Općinski arhivi u Québecu); Carmen Bouchard, Manon Gendron i Yves Ducasse, "Les archives médicales et administratives dans les établissements de santé du Québec" (Medicinska i upravna arhivska građa zdravstvenih ustanova u Québecu); Chantale Fillion i Mario Robert, "La gestion des archives dans les organismes et les entreprises du secteur privé au Québec" (Vođenje arhiva u organizacijama i poduzećima iz privatnog sektora Québeca); Marc Beaudoin, "Les sociétés d'histoire au Québec" (Povijesna društva u Québecu).

Na kraju časopisa nalaze se kratki sažeci članaka na svim važnijim svjetskim jezicima: francuskom, engleskom, španjolskom, njemačkom, ruskom i kineskom.

Iz svega navedenoga, možemo ovaj broj časopisa "Archives" smatrati u neku ruku priručnikom te mu je stoga i vrijednost veća.

Martin Modrušan